

7:de årg.

N:o 1

A.-B. Centraltryckeriet
Örebro 1916

Jan. 1916

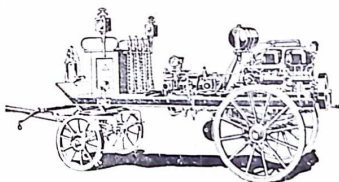
Äges af:
**Svenska Brandmänna-
Förbundet**
Utkommer en gång i mån.

Redaktör och utgivare:
ARV. W. SVENSSON
ÖREBRO
Telefon 26

Prenumerationspris:
Kr. 2:75 för år. Lösn. 25 öre

Annonspriser:
I texten i kr., å andra platser
70 öre pr cm. och spalt

LUDWIGSBERGS VERKSTADS A.B. STOCKHOLM

PENTA=REVOLVER=SPRUTOR

Modärnaste maskinsprutor

BRANDPUMPAR, olika typer.
ELDSLÄCKNINGSSREDSKAP, alla slag.

Metallfabriksaktiebolaget
C. C. Sporrøng & C:o

Regeringsgatan 23, Stockholm

**Knappar och Uniforms-effekter
för brandkärer**

Katalog sändes fritt på begäran!

Slangklämman ENORM

är den bästa förekommande.

Den är fullt brukbar vid förekommande slangdiametrar samt provas och garanteras fungera vid slangledning med 14 atm:s tryck.

Pris pr galvaniserad apparat kr. 15: —.

Beställningar göras hos

Brandchefen, Uppsala.

AGA

BRANDFACKLOR.
STRÅLKASTARE.
HANDLYKTOR.
BILBELYSNINGSAPPARATER.

GASACCUMULATOR

Riks AGA.
Afd. 7, Stockholm. Allm. Skärsåtra: AGA.

7:de årg.

”SVENSK

BRANDKÅRSTIDNING

FACKORGAN FÖR SVERIGES BRANDKÅRER

N:o 1

A.-B. Centraltryckeriet
Örebro 1916

Jan. 1916

Äges af:
**Svenska Brandmanna-
Förbundet**
Utkommer en gång i mån.

Redaktör och utgifvare:
ARV. W. SVENSSON
ÖREBRO
Telefon 26

Prenumerationspris:
Kr. 2:75 för år. Lösn. 25 öre
Annonspriiser:
I texten 1 kr., å andra platser
70 öre pr cm. och spalt

ANMÄLAN

Svensk Brandkårs-Tidning anmäler härmed till prenumeration sin 7:de årgång. Vår sträfvan skall fortfarande vara att göra tidningen så innehållsrik som möjligt och på alla sätt söka följa brandväsendets utveckling. Vi mottaga med nöje artiklar och uppsatser, äfvensom inlägg och diskussioner rörande fackfrågor och föröfrigt allt som kan gagna vårt yrke och sammanslutning.

Under förhoppning om att Svensk Brandkårs-Tidning under 1916 må röna samma välvilliga mottagande af sina prenumeranter och annonsörer som under de gångna åren, samt blifva i tillfälle att vinna nya vänner och gynnare, inbjuda vi härmed till prenumeration och annonsering för 1916.

Örebro i januari.

Vördsamt
REDAKTIONEN.

Hakstegar.

Fort. från föreg n:r.

Alla ledbara eller hopskjutbara stegtyper hafva större eller mindre olägenheter och måste anses vara omotiverade då medförandet af de odelade icke medför några svårigheter.

Pinnarna böra ej fästas med skruvar vid sidostyckenas framsidor, utan de böra infälla i eller något framför sidostyckenas midlinier. Klotsar, som afhåll från väggen, äro till hinder vid uppsättandet och nedtagandet. Till undvikande af fingrarnas klämmande rekommenderas af vissa fattning i pinnarna vid bestigandet.

Beträffande exercis och användning af hakstegar hade jag tillfälle att i ofvannämnda uppsatser i T. f. B. yttra mig och därvid framställa som *exempel* de sedan närmare 20 år tillbaka vid härvarande brandkår använda reglerna. Det kunde således synas öfverflödigt att nu upprepa desamma, men en jämförelse med de af "oerfaren brandman" nämnda metoderna har kanske sitt intresse. Jag vill emellertid med anledning af nämnde författares yttrande beträffande risken af skada genom nedfallande glasbitar, förutskicka den anmärkningen, att användandet af hakstegar alltid medför större eller mindre sådan risk. Det är ej därför gifvet att de metoder, som innebära att manskapet hela tiden under uppsättandet håller sig utanför, äro de bästa. Att söndersläande och eventuellt uttagande af fönster är i viss mån tidsödande må gärna medgifvas, men sådant arbete är ej heller alldeles uteslutet äfven vid användande af t. ex. skarf- eller utdragsstegar.

Till undvikande af missförstånd är nödvändigt klargöra hvad vi mena med första våning o. s. v. Det allmännaste är att med första våning menas den närmaste öfver husets sockel (jämf. ordet envåningshus, en fönsterrad). Andra våningen är då den 1 tr. upp belägna (jämf. tvåvåningshus, två fönsterrader) o. s. v.

Vi inhånga således vid öfningens början hakstegarna i andra våningens fönster, icke öfnings-tornets "nedersta fönster".

Till jämförelse med de af ofvannämnda artikelförfattare nämnda metoderna inför jag här de följande:

A.) 3 hakstegar till 4:de våningen, (3 man, af hvilka n:r 3 är bef.).

N:r 1 uppgår på sin steg så högt att han jämmt kan fasthålla bälthaken på öfre pinnen, till väster om haken. Stående med vänstra foten på en stegpinne upplyfter han andra stegen, som med ått höger vänd hake och styrd af högra foten uppskjutes så långt att vänstra armen blifver nära sträckt uppåt i det vänstra handen har fatt-

ning kring vänstra sidoträet ungefär vid tredje pinnen nedifrån och högra handen kring högra sidoträets nedre ända. Stegen omvrides hastigt, hvarvid dess nedre ända ryckes något utåt, så att haken slår in genom tredje våningens fönster, hvarefter densamma sänkes på fönsterplattan så att stegen blifver hängande lodrätt tätt intill första stegens högra sida.

N:r 1 uppgår till andra stegens öfre ända, hvarest han fäster bälthaken enligt ofvan.

Sedan denne lämnat första stegen uppgår n:r 2 och fäster bälthaken i första stegens öfre pinne, hvarefter han upplyfter tredje stegen, som öfvertages af n:r 1 och inhänges i fjärde våningens fönster, hvarefter båda männen uppgå i denna våning.

Detta sätt motsvarar det af artikelförfattaren som det lämpligaste betecknade, något som är odisputabelt. Men å andra sidan åtgå 3 stegar och på en enda plats af byggnaden och 3 man böra beräknas. Äfven om man vid metoden undviker det med borttagande af lönserbågar eller söndersläande af glasen förenade instigandet i fönstren, kvarstår dock den vanliga risken från nedfallande glasbitar, för hvilken samtliga äro utsatta.

B.) 2 hakstegar till 4:de våningen, (2 man, af hvilka n:r 2 är bef.).

G. C. FAXE . MALMÖ

Gassvetsningsapparater.

Upplifningsapparater

för drunknade och osförgiftade.

Strålkastare

för brandkårsvagnar och automobiler
m. m.

Belysningsanordningar

för biografier. Eldsäkra intygadt af
Tarifföreningen.

Rökhjälmar

med syreförråd, att användas utan förbindelse med luftpump eller luftslangar.

Begär offerter och beskrifningar!

G. C. FAXE . MALMÖ

N:r 1 uppgår och fäster bålthaken i första stegen samt inhänger andra stegen i tredje våningens fönster enligt ofvan, hvarefter han uppgår på andra stegen och instiger i tredje våningen. Då n:r 1 lämnat första stegen uppgår n:r 2 på densamma, stiger öfver till andra stegen, hvarest han stående på nedersta pinnen och hållande sig med högra handen fattar med vänstra handen första stegens andra pinne, hvarefter han, läggande denna pinne öfver vänstra axeln, uppgår till andra stegens öfre ända. Sedan han där inhängt första stegen till vänster om den andra, ställer han sig på den första med bålthaken fästad och upphänger andra stegen i fjärde våningens fönster, hvarefter båda uppgå dit.

Denna metod förefaller, då den beskrifves, något invecklad, men är i själfva verket mycket enkel. Den medför fördelen att blott två hakstegar och två man äro tillräckliga för nående af större höjd. Endast en man är under stegarnas inhängande (rutornas insläende) utsatt för risken af att skadas af nedfallande glas. Genom metoden undvikes den af författaren i motsvarande fall nämnda nödvändigheten att stå i fönstret eller att två man belasta samma steg.

C.) 1 hakstege till hvilken våning som helst, (2 man).

N:r 1 inhänger stegen till höger i andra våningens fönster, uppgår på stegen och instiger i våningen.

N:r 2 uppgår på stegen och intager ridsittande ställning i fönstrets vänstra del med högra benet sträckt utefter väggen och vänstra benet krökt innanför fönsterplattan. N:r 1 håller n:r 2 medels fattning kring hans vänstra fotled (om fönsterplattan är af sådan bredd att benet ej kan införas helt lägges det krökt på fönsterplattan) och n:r 1 fattar i n:r 2:s bålthake eller fastbåller honom med kring lifvet slagen lina, hvarefter n:r 2 fattar, uppför och inhänger stegen i tredje våningens fönster. Därefter uppgår n:r 2 och instiger i tredje våningen samt n:r 1 förhåller sig enligt n:r 2 ofvan o. s. v.

Här framträder visserligen ganska utprägladt behöfvat att uttaga eller fullständigt sönderslå fönstren, men metoden har så många fördelar att den är förtjänt af uppmärksamhet. Endast en steg är behöflig. Risken att träffas af nedfallande glas vid hakens inhängande är högst obetydlig enär den man, som sitter grensle i fönstret, och utför insläendet, i nästa ögonblick hukar öfverlifvet inom fönstret innan bitar hinna ned. Denna grensittande ställning kan utföras i så godt som hvarje slags fönster, den är stadig och icke riskabel.

D.) 1 hakstege vid höga våningar (2 man).

N:r 1 förfär enligt föregående, hvarefter han klargör sin lina. N:r 2 uppgår, släpper sig på

fönsterplattan vänd åt höger. N:r 1 fäster linnan helst dubbel kring lifvet på n:r 2, hvarvid linnan drages genom ringen på bållet och korsvis genom bålthaken, hvarvid n:r 1 fäster linnans ända vid sin egen bålthake och slår den andra ändan omkring sig själf samt fasthåller densamma stödjande sig mot fönsterkarmen.

Därefter uppsätter n:r 2 stegen i tredje våningens fönster o. s. v.

Detta sätt motsvarar det af artikelförfattaren först nämnda och som "något egendomligt" betecknade. Det torde också få betraktas som blott en nödfallsutväg och är såväl mera riskabelt som äfven svårare än det under C. nämnda. Sättet finnes noga beskrifvet i ett äldre exercisreglemente för Wiens brandkår, där det särskildt användes för uppsättande af kärems med två böjda bakar försedda stegar, hvilka uppskjutas med ytersidan vänd mot väggen och längs denna, hvarpå de hastigt belomvändas.

Till fullständiggande af här nämnda sätt för begagnande af hakstegar medtager jag följande:

Allmänna bestämmelser.

Gång på hakstegar skall utföras så smidigt som möjligt och kroppen föres tätt intill stegen, blicken riktad uppåt, händerna fatta om sidostyckena, ifall utrymme finnes, eljes i pinnarna, svängningar af sidorna skola undvikas.

Två man få aldrig samtidigt bestiga en hakstege.

Manskapslina skall alltid medföras vid begagnande af hakstegar.

Vid bålthakens fästande vid stegpinne skall hvar och en på eget ansvar försvissa sig om att hakens tunga och fjäder göra tjänst.

Nedre ändan af hakstege skall ovillkorligen hafva stöd från inre sidan, men på inga villkor underifrån.

Då fönsterrutor måste insläs medels haken, skall hufvudet hållas upprätt, så att hjälmen skyddar mot möjligen nedfallande glasbitar.

Under det manskap vistas i våningar, till hvilka de uppstigit medels hakstegar, bör alltid en manskapslina finnas fästad vid den i fönstret hängande hakstegens öfre pinne för användande, i händelse af behöf, för själfräddning.

Ytterligare andra metoder kunna ju hafva sina fördelar och sina förespråkare. Det sagda må tjäna som exempel för dem, som önska pröfva sätten, ifall de ej redan kommit till användning.

Medför hakstegarnas bruk i praktiken svårigheter, så må dock betänkas att de i första rummet skola användas där inga andra äro möjliga samt för att mot ringa kostnad med så ringa vikt som möjligt öka det tillgängliga stegmaterielet vid tillfällen, då det gäller att angripa en våning från flera punkter.

G. Hellygren.

Halmstads brandkårs automobilisering.

I slutet på det gångna året ingick brandstyrelsen i Halmstad till drätselkammaren, för vidare befordran till stadsfullmäktige, med förslag om brandkårens automobilisering. Från Scania-Vabis hade inkommit ett kostnadsförslag och skulle kostnaderna för de erforderliga bilarna ställa sig på följande sätt:

Ett brandautomobilchassis med högtrycks-centrifugalpump om 2,000 mtl. kapacitet, samt en 25 mtr hög mek. stege kr. 28,950, ett chassis med pump om 1,500 mtl. kapacitet kr. 23,650, samt en öppnings- och inspektionsbil kr. 8,550 eller tillsammans 61,150 kr., hvarå dock skulle beviljas en rabatt å 1,700 kr. i den händelsen att köpet afslutades före den 15 dec 1915.

Brandstyrelsen, som ansedt automobilernas företrädare framför hästfordon ligga i öppen dag, hade vidare med ledning af uppgifter från Göteborg och Helsingborg upprättat kalkyl öfver de årliga kostnaderna, dels med användande af bilar och dels med hästdragna fordon. Kostnaderna för genomförande af brandstyrelsens förslag skulle, sedan en del adrag gjorts för försäljning af en del nu befintligt redskap o. s. v. få en slutsumma på 54,505 kr. här i inberäknades äfven en mindre ändring af brandstationen.

Brandstyrelsen framhöll: att ehuruväl brandväsendets utgifter af flera anledningar icke obetydligt stegrats, ansåg sig brandstyrelsen likväl, med hänsyn till stadens bästa icke kunna underlåta att föreslå stadsfullmäktige, att redan nu med antagande af anbudet från Scania-Vabis besluta om brandkårens automobilisering i enlighet med hvad som föreslagits. Bland andra motiv framhölls äfven att ginge ej bilförslaget igenom vore det absolut nödvändigt att senast i början på 1917 inköpa 2 hästar jämte ny redskapsvagn och arbetsvagn.

Styrelsen föreslog slutligen att de erforderliga medlen anskaffas genom uttaxering. Femtedelen af beloppet, eller 10,901 kr. borde i så fall upptagas i brandväsendets utgiftsstat för 1916 såsom extra anslag.

Drätselkammaren ansåg, i likhet med brandstyrelsen att brandkårens automobilisering vore fördelaktig såväl ur ekonomisk som ur brandsäkerhetssynpunkt. Under överläggningen framkom dock ett förslag om partiell öfvergång till automobiler, ty ansåg förslagsställaren att tiden var ej lämplig för fullständig automobilisering. Drätselkammaren beslöt utan omröstning i enlighet med sistnämnda förslag. Brandstyrelsen förklarade med anledning af detta förslag att partiell

automobilisering ej kunde ske på grund af bristande utrymme. Beredningsutskottet tillstyrkte med fyra röster mot tre, brandstyrelsens förslag. Stadsfullmäktige behandlade på sammanträde den 22 dec. frågan om brandkårens öfvergång från hästdragna fordon till bilar. Någon särdeles resonans tyckes emellertid brandstyrelsens förslag ej fått i stadsfullmäktige. Förslagsställaren om partiell automobilisering, påpekade att, om man undantager den kritik som vid några tillfällen riktats mot brandväsendet, har brandkåren dock skött sin sak bra och framhöll fortfarande att det vore lämpligare att succesivt öfvergå till ett nytt system.

Efter en längre debatt beslöt stadsfullmäktige att bordlägga ärendet till sammanträdet i januari samt gaf brandstyrelsen i uppdrag att ytterligare utreda ärendet och inkomma med utredningar så tidigt att ärendet kunde behandlas på nämnda sammanträde. Att brandstyrelsen i Halmstad ej arbetar under några angenäma förhållanden isynnerhet när det gäller anskaffandet af brandkårsbilar framgår af följande:

Med anledning af den aktuella frågan om brandkårens automobilisering hade Halmstads fastighetsägareförening sammankallats till extra sammanträde den 13 januari för att frågan dryfta.

Den första talaren förklarade att han, när förslaget om brandkårens automobilisering först förekom kände sig högst förvånad. Han påpekade att ingenting inträffat, som rimligen motsvarar en utgift af 60,000 kr, (efter den stora Bergenbranden kanske bemälda talare fått ett bevis på att verkligen *någonting* kom inträffa), föreslog föreningen att uttala sig mot förslaget. Under hela debatten framgick tydligt att föreningens samtliga närvarande medlemmar hade absolut motvilja för att brandkåren i Halmstad skulle blifva moderniserad; de tycktes hylla satsen: "det är bra som det är". Endast en talare framkom med förslag om partiell automobilisering af brandkåren, så att blott en bil, en s. k. utryckningsbil (hvad manne de andra bilarne skulle vara till?) skulle anskaffas och fyra hästar bibehållas. Trodde att detta arrangemang ekonomiskt hade fördel och sökte styrka detta med kalkyl.

Fastighetsägareföreningens möte resulterade i ett enhälligt beslut om att uttala sig mot förslaget om brandkårens automobilisering.

Att en förening, hvars medlemmar äro ägare till fastigheter, af kanske mycket stora värden gör ett sådant uttalande, förvåna oss. Förslaget om brandkårens modernisering innebär ju ett ännu större betryggande mot eldfara och det brukar ju ej medföra några förluster. Så står nu frågan om Halmstads brandkårs automobilisering, återstår att se hvad slutresultatet blir.

Eldsvådor.

Den 28 nov. 1915 kl. 3,28 f. m. anmälades pr telefon att eld utbrutit inom aktiebolaget Gasaccumulatorfabrikskomplex vid Skärsåtra å Lidingön.

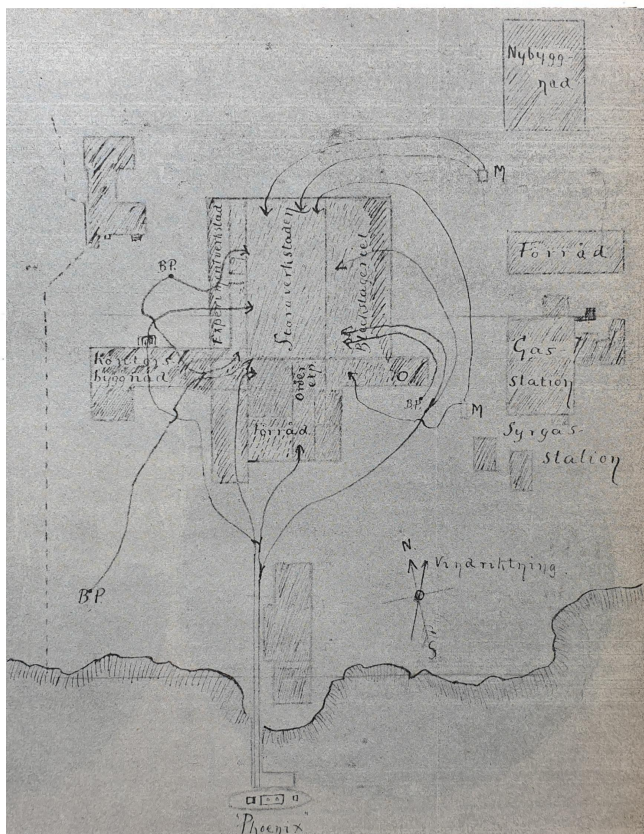
Från Stockholms brandkår uttryckte omedelbart under befäl av brandchefen, manskapsautomobilerna nr 1 och 6 man, hvarjämte flodängsprutan "Phoenix" afgick bemannad med 1 officer, 1 öfverbrandmästare, 1 brandmästare och 7 man.

Vid framkomsten befanns större delen af det stora verkstadskomplexet antändt, hvarjämte sydvästra delen däraf redan var hopplöst förlorad.

Vid manskapsautomobilens framkomst kl. 3,47 f. m. hade ordnad släckningsarbete ännu ej igångsatts. Folk hade redan samlats på platsen, men de öfversnöade brandposterna kunde endast efter långvarigt sökande anträffas. Brandchefen öfvertog befälet och förordnade om de laddade gasbehållarnas utbärande från de brinnande lokalerna. Dylika behållare exploderade då och då försakande väldiga knallar. En del kastades åtföljda af brinnande gas högt till våders. Faran för olyckor försvårade möjligheten att få den närvarande civila befolkningen att lugnt delta i släckningsarbetet. Lidingö villastads och Skärsåtra brandkårer anlände till platsen med tvänne 1,000 m.-l. motorsprutor och ungefär samtidigt eller kl. 4,12 f. m. ankom flodängsprutan Phoenix. Från denna utlades tvänne 88 mm. ledningar, hvilka vid eldstället grenades till fem och från motorsprutorna utlades sammanlagdt fyra, hvarjämte tre brandposter med sammanlagdt fyra ledningar kommo till användning.

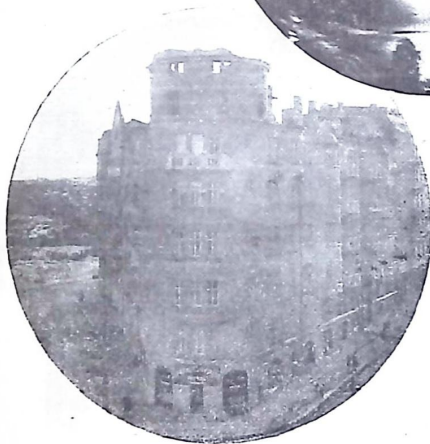
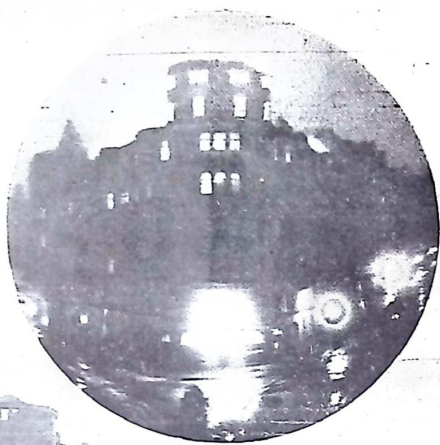
Som af ofvanst. skiss framgår, hade det stora komplexet en afsevärd areal och som någon effektiv brandmur eller afskiljning ej på något ställe var till finnandes förelåg vid käreus framkomst öfverhängande fara att hela anläggningen skulle ödeläggas.

Kl. 4,27 f. m. igångsattes flodängsprutan. Kort därefter sammanstörtade östra delen af försäfsdelningen. Med korta mellanrum fortforo explosionerna och i flera fall bortsprängdes be-

hållarnas proppar, hvarvid gasen med våldsam kraft utströmmade och förbrann. Öfre delen af en kringflygande större behållare träffade brandmannen nr 31 Andersson i hjässan. Kammen å kasken upptog det hårdaste slaget. Andersson kastades medvetlös c:a 5 meter från platsen, i förbifarten slående ena ljumskan emot en dörrpost. Sedan Andersson utburits i friska luften hämtade han sig snart och kunde fortsätta arbetet.

Kl. 7 f. m. kunde elden i hufvudsak anses begränsad. Emellertid kunde slangledningarnas antal ej minskas förrän långt fram på dagen, när elden, på grund af de torfströfyllda taken, förrädiskt bröt igenom här och hvar å hela den stora takytan. Brandkårens folk fördelades till släcknings- och uppgiftningsarbetet å taken och Lidingö brandmanskapt bemannades slangledningarna.

Stor eldsvåda i Göteborg.

En större eldsvåda inträffade den 15 jan. i Göteborg i stadens modernaste bostadsområde, beläget vid Vasaplatsen. Den började i hörnhusets torn och spreds, till följd af den starka stormen, med en väldig hastighet, så att hela den stora vinden blef fullständigt härjad och taket i det närmaste afbrunnet.

Enligt samstämmiga uppgifter i Göteborgspresen presterades ett utomordentligt släckningsarbete. Befäl, manskap och attiralj voro spända till yttersta förmåga och bestodo profvet väl. Tack vare

detta begränsades också elden till den ursprungliga härden. Faran för eldens spridning var särdeles öfverhängande.

Genom att eldsvådan inträffade så pass tidigt på kvällen, klockan var mellan 8 och 9 samlades en stor människomassa som iakttog det storartade skådespelet. Ingen människa skadades, hvaremot tre fastigheter undergingo en afsevärd förstörelse.

Genom välvilligt tillmötesgående från Hvar 8 Dag äro vi i tillfälle att å trenne bilder återgifva de härjade byggnaderna.

Kl. 10 f. m. aflöstes med 1 brandmästare och 12 man från Johannis brandstation samt kl. 3 e. m. ånyo med 1 brandmästare och 12 man.

Kl. 7 e. m. indrogs den ena ledningen från Phoenix och kl. 9,40 e. m. stoppades pumpen.

Kl. 9 e. m. sammanstörtade en del af takkonstruktionen, hvarstades platsen dock förut afstängdts.

Sedan brandkårens ledningar intagits aflämnades befälet å eldstället till brandchefen Scheele å Lidingsön, hvarefter flodångsprutan kl. 11,35 e. m. afgick.

F. G. Eriksson, Stockholm.

S. J. Magnusson, Sundsvall.

Veteraner vid Stockholms brandkår.

På Johannes brandstation dekorerades den 1 dec. tre af Stockholms brandkårs äldste, nämligen brandförmännen *Johan Victor Teodor Lundberg*, som varit i kåren 24 år, och *Karl Gustaf Johansson*, som tillhört densamma i 23 år, och *Frans Gustaf Eriksson*, hvilken i 25 år varit i brandkårens tjänst. De erhöilo alla tre Patriotiska sällskapets mindre medalj i guld, att bäras i gult och grönt band. Dekoreringen förrättades af öfverståthållaren i stationens gymnastiksal, där en del af manskapet stod uppställd i parad. Högtidligheten öfvervars af ordföranden i drätsel-nämndens första afdelning, grosshandl. H. Lamm, samt en hel del af drätsel-nämndens ledamöter.

Lundberg tjänstgör som kasernförmän vid Johannes brandstation och har sålunda numera sin hufvudsakliga verksamhet förlagd till expeditionen. Johansson är vaktföreståndare vid Djurgårdens station och Eriksson slutligen är placerad på Maria, där han tjänstgör som kusk. För något år sedan fick han under sin tjänst sitt ena öga förstördt. Han höll på att sko en häst, då en flisa trängde in i ögat och detta stod inte att rädda utan måste uttagas på Maria sjukhus. Han är emellertid alltiämt i tjänst och sköter sin befattning till öfverordnades fulla belåtenhet.

Den 26 okt. uppvaktades Eriksson, med anledning af hans 25-årsjubileum som brandman, af en deputation af kamrater inom kåren, som till honom öfverlämnade en subskriberad gåfva, bestående af ett guldur med inskription.

TIDAHOLMS

Nya Last- o. Brandkårs-Automobiler

Ny, tidsenlig konstruktion.

Begär offert!

Generalagenter:
Cronstedt, Kastengren & C:o

(f. d. Daimler & Mercedes Automobilagentur)

**Birgerjarlgatan 6,
STOCKHOLM.**

Hedrad brandman.

50 år fyllde den 11 dec. brandmannen vid Sundsvalls icke kasernerade brandkår, Sven Johan Magnusson. Med anledning häraf uppvaktades han i arla morgonstund af kamrater, som därvid framförde lyckönskningar och öfverlämnade en subskriberad gåfva bestående af ett flickur och en snusdosa. Vidare fick Magnusson under dagens lopp mottaga många bevis på aktning och sympati. Som varande en plikttrogen och samvetsgrann yrkesbroder önska vi honom lycka i fortsättningen, och hoppas vi, att hälsa och vigör må tillåta honom att ännu många år kvarstå på sin ansvarsfulla post.

Brandbilarne o. snövädret.

Inom brandmannakretsar har nog spörsmålet om de tunga brandautomobilernas förmåga att framkomma i snö gjort sig gällande. I mellersta och södra delarne af landet har de senaste vintarne ej varit af den beskaffenhet att nämnda bilar satts på något vidare prof.

Innevarande vinter har dock lämnat lämpliga tillfällen att pröfva de stora automobilernas förmåga att ta sig fram under svåra snöförhållanden. Stockholms brandkår tog också tillfället i akt att efter det första stora snöfallét pröfva sina bilar, och enligt vad brandchefen, kapten Svinhufvud, med tillfredsställelse konstaterar ha profven genomgående slagit väl ut. Eljest tänker man sig nog litet hvar, när man ser hur lätt det händer att en person- eller lastautomobil kör ohjälpligt fast i en snödrifva, att det kanske ändå är litet riskabelt med den fullständiga automobilseringen af brandkåren, som ju måste vara beredd på att när och var som helst ta sig fram hur som helst, bara det går fort. Ty när det är stopp för en bil så är det stopp, medan ett hästekipage ju alltid kan pinas fram äfven sedan det kört fast en gång.

Enligt kapten Svinhufvuds bestämda öfvertygelse behöfva Stockholms brandbilar emellertid aldrig riskera att köra fast i några snödrifvor som det öfver hufvud taget är möjligt att komma igenom med något slags fordon. I tre timmar kördes de tyngsta bilarne och på de värsta gator man kunde hitta på, där renhållningsverket eller spårvägsbolaget ännu inte hunnit ta ett tag med skyffeln — och öfverallt gick det briljant. Inte alltid i samma rasande takt som vanligt, men utan mankemang och äfven på de svårframkomligaste ställen

med en fart som står öfver hvarje jämförelse med ett hästfordon. Typisk var en Örbyresa med en af brandkårens tyngsta bilar. Det gick på en halvtimme, medan en hästambulans, som hade samma väg att köra, behöfde två timmar, och då hvar särskildt den ena hästen alldeles förbi af utmattning vid hemkomsten, medan bilen hvar i lika god form som före utryckningen. I öfrigt gjordes med bilarna flera längre afstickare på de snöhöjda förstadsvägarna och samtliga aflöpte utan missöden. Lika godt blef resultatet när brandkåren kallades ut till en liten eldsvåda vid Flemminggatan, som låg full af yrsnö. Logen plöjning hade vid den tiden ännu företagits, hvilket inte hindrade brandvagnarna att komma fram så perfekt som helst.

Inom ett år eller så kommer Stockholms brandkår för öfrigt att vara ännu bättre rustad än hittills när det gäller att öfvervinna de af snömassor förorsakade trafikhindren. Då ännar man nämligen vara färdig med anskaffningen af en ny biltyp — några små och lätta, men kraftiga vagnar, som skola kunna ta sig fram äfven där det är omöjligt för såväl de stora brandbilarna som för brandvagnar dragna af hästar. I samma vefva bli de sistnämnda helt afskaffade vid brandkåren, utan att denna — anser kapten Svinhufvud — därigenom mister ett enda grand af sin släckningsberedskap.

Vid dessa prof visade det sig således, att man med en kraftig automobil kan taga sig fram på betydligt kortare tid än med hästfordon, på vägar, där det finnes någon möjlighet att komma fram. Att en bil med en kapacitet på 50 å 60 hkr. har lättare att taga sig fram än ett hästfordon är nog odispitabelt.

Det är större risk att en häst, öfveransträngd, och i tungt väglag kan stupa, än att en bil af en eller annan orsak kan stanna.

Automobilen som brandfordon har därför ofantligt många fördelar framför ett hästfordon, detta bevisas ju bäst därutaf att en hel del kärer inom vårt land öfvergått och öfvergå till fullständig automobilisering. Allting nytt måste ju pröfvas och s. a. s. ha sin experimentperiod, så och med bilarne som brandfordon.

Många rön och erfarenheter hafva gifvetvis gjorts sedan den första bilen togs i anspråk som brandkårsfordon. Vi kunna ju blott jämföra de båda bilarna vid Eskilstuna brandkår, där finnes nämligen Sveriges första brandbil och en modern Scania-Vabis. De kärer som väntat med uppsättande af automobiler, hafva säkerligen vunnit, ty nu kan man med fog antaga att bilarna genomgått sin experimentperiod.

Brandväsendets tidsenliga ordnande.

Civilministern utvecklar de allmänna önskemålen.

Regeringen har fattat några beslut i fråga om åtgärder till brandväsendets ordnande, hvilka äro af mera allmänt intresse.

Regeringen har i cirkulärskrifvelse till samtliga länsstyrelser anbefallt dem att framhålla för kommunalmyndigheterna angelägenheten af brandväsendets ordnande med tillämpning af § 74 i förordningen om kommunalstyrelse på landet. Samtidigt har länsstyrelserna anmodats att till kommunalmyndigheterna öfverlämna exemplar af en promemoria, innefattande vissa anvisningar och synpunkter vid ordnande inom landskommun af frågor angående brandväsendet, jämte normalutkast till brandordning, lämpad att tjäna såsom ordningsstadga i ämnet inom dylik kommun. Äfven i öfrigt skola länsstyrelserna gå vederbörande tillhanda för sådana frågor ordnande på ett efter ortsförhållandena lämpadt sätt.

Promemorian och normalutkastet till brandordning ha utarbetats inom civildepartementet genom tillkallade sakkunniga från kommunala centralbyråer.

Vid ärendets föredragning framhöll chefen för civildepartementet att brandväsendets tidsenliga ordnande knappast kunde igångsättas förrän större klarhet vunnits i fråga om de ändringar i byggnadsstadgan som kunde anses erforderliga. Frågan om revision af byggnadsstadgan för rikets städer hade, enligt hvad departementschefen upplyste, likväl icke ännu kommit till slutlig behandling. Emellertid vore det, enligt departementschefens åsikt, af synnerlig vikt att tillse i hvad mån något kunde redan nu åtgöras för förverkligandet af syftet med den 1913 företagna ändringen af § 74 af kommunalförordningen. Åtskilligt skulle, enligt departementschefens mening, kunna vinnas, därest kommunerna från det allmännas sida erhöile behöflig ledning genom en rationell och planmässig upplysningsverksamhet. I detta syfte hade ofvannämnda promemoria och utkast till brandordning utarbetats.

Vidare har regeringen bemyndigat chefen för civildepartementet att genom fem inom departementet tillkallade sakkunniga personer utreda frågan om behöfliga brandskyddsföreskrifter för byggnader och lägenheter, använda som offentliga samlingslokaler eller för drivande af hotell- eller pensionatförelse eller dylikt. Med anledning däraf ha såsom sakkunniga tillkallats landssekreterare

H. L. Uddén, brandkaptenen vid Stockholms stads brandkår C. G. O. S. Borgenstierna, inspektören vid försäkringsaktiebolaget Skandia K. Thorgren och hotellföreståndaren K. N. Wallin.

Slutligen förelåg till behandling en af Svenska brandchefsföreningen aflåten framställning, däri hemställes bl. a. om inrättande af en statens centralorganisation eller brandskyddsbyrå med uppgift att bedriva upplysningsarbete på brandväsendets område m. m. Denna framställning ansågs emellertid icke för närvarande böra förordas till vidare åtgärd.

Eldfaran genom elektriska strykjärn.

Som bekant inträffade i Stockholm den 3 okt. förlidet är en upprörande olycka, därvid en kvinna brändes till döds genom en eldsvåda, förorsakad af ett elektriskt strykjärn. Ett par dagar därefter inträffade i hufvudstaden på nytt en sådan eldsvåda, som dock dess bättre icke fick en så ödesdiger utgång. Det var i en syateljé, men branden upptäcktes denna gång i god tid och brandkåren anlände, innan elden bunnit gripa nämnvärdt omkring sig.

ALLMÄNNA BRANDREDSKAPSAFFÄREN

E. Bergström & Comp.

Scheelegatan 22

STOCKHOLM

Specialaffär för

BRANDMATERIEL

Guldmedalj Stockholm 1897.

Högsta pris
i Gefle 1901.

Stadsdiplom
Berlin 1901.

Dessa händelser hafva gifvit en Stockholms-tidning anledning till en förfrågan hos förste ingenjören vid elektricitetsverkets distributionsafdelning, som meddelade, att dylika eldsvådor, hvad antalet bekantgjorda fall vidkommer, visserligen i Stockholm hittills förekommit i ringa utsträckning, men att den utländska fackpressen, särskildt den tyska och engelska, haft att omförmåla många sådana olyckor i respektive länder.

"Nu är det väl emellertid", fortsätter den nämnda tidningen, "så här hos oss som annorstädes i världen, att ett otal små eldsvådetillbud, framkallade genom de elektriska strykJärnen, kvävas redan i sin linda och sålunda aldrig komma till offentligheten. Många husmödrar skulle säkert kunna lämna uttalande vittnesbörd för detta vårt påståendes riktighet. Och måhända skulle också husvärdarna i viss mån kunna vittna om besynnerliga brännmärken i golven här och hvar i våningarna.

Så länge strykningen pågår, beröfvas naturligtvis det upphettade järnet en stor del af sitt värme till de fuktiga plaggen. Men får det däremot stå med strömmen påsläppt, stiger naturligtvis värmen hastigt.

När strykningen sålunda, om också blott för en stund, upphör, skall ledningen ovillkorligen kopplas ifrån. Men det är just den åtgärden, som de värderade damerna så ofta glömma. Vi säga afsiktligt: ofta. Ty vi skulle ur egen erfarenhet kunna dra fram exempel. Och dock är säkerhetsåtgärden så ytterligt ringa, som att draga ledningsproppen ur väggkontakten.

Men det är så — något annat bestyr drar vederbörandes uppmärksamhet åt annat håll, hon springer ut i ett angränsande rum på en stund. Men glömmar naturligtvis att som sagdt först dra ut ledningsproppen. Om en stund erinrar henne ett fruktansvärdt os och bolmande rök om hvad hon bort göra, men i tanklöshet uraklåt.

Det hittills skeddä borde emellertid kunna tjäna som ett allvarsamt memento. Det elektriska strykJärnet är en utomordentligt bekväm och god hjälpreda i hemmet, men det är en hjälpreda, som kan på ett fruktansvärdt sätt hämma en liten tanklöshet. Det bör vara en lika själfklar sak att koppla från det elektriska strykJärnet, när man slutar använda det, som att man stänger gaskranen sedan man slutat bränna gasen."

Prenumerera på
Svensk Brandkärs-Tidning

Hvad enhvar bör veta om elden.

Kaptenen vid Stockholm stads brandkår, C. G. Borgenstierna, har på Nordstedts förlag utgifvit en liten, synnerligen beaktansvärd volym, benämnd "Elden och hvad hvarje människa bör veta om densamma". Boken utgör en fri öfversättning af ett tyskt arbete, "Was jedermann vom Feuer wissen sollte", däri Stettins brandchef för allmänheten framlagt sina erfarenheter rörande eldsvådor och deras vanligaste uppkomstorsaker. Boken har emellertid blifvit lämpad efter svenska förhållanden och utökad med bearbetarens egna erfarenheter.

Den är indelad i fyra kapitel, hvaraf de tre första innehålla praktiska anvisningar om huru man bör och icke bör umgås med eld i dess olika former. Det sista kapitlet är af mer teoretisk natur.

Det är bearbetarens förhoppning att denna hvad man skulle kunna kalla brandkatekes måtte bli läst och beaktad i hvarje svenskt hem, att den skall komma till användning som undervisningsmateriel vid alla skolor och öfver hufvud taget vid alla platser i riket, där undervisning meddelas.

Denna förhoppning är verkligen värd att gå i uppfyllelse. Bokens pris är endast 25 öre. Redan ha statens järnvägar iakköpt 10,000 ex., generalpoststyrelsen 10,000, telegrafstyrelsen 8,000, generaltullstyrelsen 3,000, trafikförvaltningen Göteborg—Stockholm—Gävle 5,000 för utdelning till resp. personaler.

□ Förbandslådor □

Från 3:— till 35:— kr.

Sjukvårds- & Förbandsartiklar GUMMIVAROR

m. m., m. m.

köpast bäst och billigast från

Fritz Svensson,

Drottningg. 34 ÖREBRO Rikstel. 1689

Henrikssons prisbel. motorsprutor

Försäljas genom

ALLMÄNNA BRANDREDSKAPSAFFÄREN

E. BERGSTRÖM & Co.

STOCKHOLM K.

Telegramadress: "Ideal".

Rikstelefon 2258.

HENRIKSSONS BRANDSLÄCKARE RAPID & PUMP-RAPID

samt Brandsläckaren n:o 76, modell 1914, 12 liter. Ny för året.

Samtliga godkända af Tarifföreningen.

Försäljas genom

HUGO KNOCHENHAUER, Stockholm.

Telegramadress: Knochenhauer.

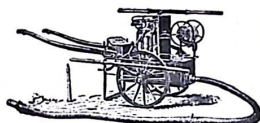
Rikstelefon 57 99.

Pump-Rapid

N:o 76

HENRIKSSONS Handkraftsprutor

Prisbelönta

försäljas genom

Hrr Järn- & Redskapshandlare

samt i parti från fabriken.

Telegraf-adr.:
Sprutholaget

A.-B. S. HENRIKSSON Sprutfabrik,

och Mekaniska Verkstad.

STOCKHOLM 4.

Rikstelefon
6053

Från utlandet.

Ett gaturas i Newyork.

För en tid sedan inträffade, enligt vad svensk-amerikanska tidningar berättar, en fruktansvärd olycka i Newyork, i det att under arbete å en ny underjordisk järnvägslinje en dynamitexplosion framkallade ett häftigt ras, hvilket gjorde att sjunde avenyen störtade in på en sträcka af öfver ett och ett halft kvarter, dragande med sig bl. a. en fullastad spårvagn. Katastrofen inträffade kort före kl. åtta på morgonen, och mer än hälften af passagerarna utgjordes af gifta kvinnor och unga flickor på väg till sitt arbete.

Spårvagnen med sina 78 ombordvarande personer drogs sålunda ned då gatan rasade omkring 15 fot men bibehöll i trots här af en upprättställning. Många af passagerarna blefvo dock krossade af all möjlig nedfallande bråte, och hela gatan genljöd af de mest hemska nödrop. Inom fem minuter voro nödsignaler utsända till alla världsmetropolens sjukhus, hvilka sände sina ambulansautomobiler till olycksplatsen dit äfven elva läkare begifvit sig för att meddela den första hjälpen.

Samtidigt alarmerades brandkåren och polisen. Det var också en hemsk syn som mötte dem. I det af instörtningen framkallade jättehålet lågo mer än ett hundra personer begrafna under de fallande spillrorna kämpande för sina lif eller högljutt jämrande sig öfver erhållna skador. Hvad som än ytterligare bidrog till att framkalla en allmän förvirring var att gas- och vattenledningar förstördes, hvilket förorsakade ett utströmmande af stora kvantiteter af dessa ämnen, ökande härigenom faran för de bland spillrorna liggande människorna. Så fort sig göra lät afstängdes sedermera alla dessa ledningar af stadens myndigheter, och räddningsarbetet tog omedelbart sin början samt bedrevs med den mest erkännansvärda skyndsamhet. Brandstegar och rep firades ned i hålet hvar på poliser och brandsoldater i förening buro bort de döda och svårt sårade personerna, hvilka dels bestodo af spårvagnspassagerare och dels af arbetare i den underjordiska järnvägen, medan man på samma gång ansträngde sig till det yttersta för att undanröja alla de å platsen hopade spillrorna af olika slag. Härvid visade det sig, att sju personer, däraf två kvinnor blifvit dödade, medan ett 50-tal andra blifvit skadade på ett mer eller mindre svårt sätt.

Notiser.

Stockholm.

Stockholms brandkårs kamratförening har till styrelse för år 1916 valt följande: Ordf. H. Cederholm, v. ordf. A. Edberg, sekr. S. Olsson, v. sekr. K. Ljungkvist samt till öfriga ledamöter K. G. Svahn och E. V. Bäcklund.

Uppsala brandkår.

Vederbörande hafva beslutat att de båda nya brandbilarna skola förse med 1,500 minutilters revolverpumpar från Ludwigsbergs verkstads aktiebolag, Stockholm.

Jönköping.

Brandkåren har under år 1915 varit allarmrad 29 gånger, däraf för eldsvåda eller tillbud därtill 22 gånger, för soteld 3 gånger, för gräsbrand 3 gånger och för kontakt 1 gång.

Eldsvådorna hafva varit af den beskaffenhet, att för släckning erfordrats i fyra fall fyra ledningar, i ett fall tre ledningar, i fyra fall två ledningar, i sex fall en ledning och vid de fjorton öfriga utryckningarna hafva mindre eldsläckningsredskap kommit till användning. Vid två eldsvådor har ångspruta kommit till användning.

Sjuktransportvagnen har rekvirerats 92 gånger, däraf 86 gånger för sjukdomsfall och 6 gånger för olycksfall.

Polisskjuts har af polisen rekvirerats 112 gånger.

Vakthållning vid cirkus- och teaterföreställningar har varit 121 gånger, med däraf vid 83 föreställningar tre man, vid 37 föreställningar två och vid 1 föreställning en man.

Östersund.

Brandkåren har under år 1915 varit allarmrad 19 gånger, däraf för eldsvåda eller eldsvådettillbud 9 ggr, trängrök 2 ggr, soteld 6 ggr, kontakt 1 gång och öfning 1 gång. Alarmeringsättet har varit: Signal från brandskåp 4 ggr, telefonmeddelande 13 ggr och signal å annan ledning 1 gång.

Ambulansvagnen har under året varit rekvirerad 352 gånger.

Förutom mindre kompletteringar, har af brandmateriel under året inköpts en mindre mek. steger tillverkad af E. E. Fromell, Sundsvall.

I brandkårens organisation har intet förändrats. Brandkårens kamratförening har till styrelse

m. m. för 1916 utsetts följande medl.: Ordf. brandm. A. R. Berg, omvald; v. ordf. och kassör brandm. O. B. Berg, nyvald; sekr. brandm. K. A. Ekström, omvald; suppl. brandm. E. W. Garwé, omvald; revisorer brandm. C. F. B. Eidem och K. J. Magnusson, den senare omvald; och till korresp. sekr. brandkorp. A. R. Magnusson, nyvald; samt till programkommitté brandm. A. R. Berg, K. A. Ekström och C. Eidem. Korresp.-sekr. adr. är brandstationen.

Föreningens medlemsantal 8.

„Lek ej med elden“.

Ett häfte, 64 sidor starkt, innehållande en del berättelser angående eldfara och dylikt, kommer att genom Ecklesiastikdepartementet utdelas inom landets skolor. Bokens titel anger syftet med densamma. Den vänder sig till föräldrar och barn med en vädjan om försiktighet vid handterandet af eld och brännbara ämnen; för barnens del särskildt tändstickor.

Ett liknande häfte har utdelats i alla danska skolor, och det säges ha gjort god nytta. Bland innehållet märkes: Då herrgården brann, Fabriksbranden m. m.

Ätgärden är synnerligen lofvärd, ty i regel äro ju eldsläckningsredskapen på landsbygden af den art, att den föga lämpar sig för sitt ändamål och därför fordras ju en stegrad försiktighet med handhafvandet af elden.

God fortsättning på

1916

tillönkas samtliga kollegor landet rundt af

*Stockholms Brandkårs
Kamratförening.*

Tillkännagifves.

Till följd af de sent inkomna ordena, om såväl rekvisition å tidning som annonsbeställningar, har tidningens utgifvande blifvit försenadt, men hoppas vi att redan nästa nr skall utkomma i rätt tid.

Redaktionen.

Trelleborgs Gummifabriks Aktiebolag tillverka sug- och spolslangar samt tekniska Gummivaror af alla slag.
Afdelningskontor och nederlag: **SKEPPSBRON 4, GÖTEBORG.**